

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ
УКРАЇНКИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії
Волинського національного
університету імені Лесі Українки

«12» травня 2022 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ІСПИТУ**

**ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ НА ОСНОВІ ОС «БАКАЛАВР»,
«МАГІСТР», ОКР «СПЕЦІАЛІСТ» ДЛЯ ЗДОБУТТЯ
ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 023 ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО,
ДЕКОРАТИВНЕ МИСТЕЦТВО, РЕСТАВРАЦІЯ
(освітня програма – «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»)**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахового іспиту для вступників зі спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» другого (магістерського) рівня вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Програма фахового іспиту передбачає перевірку набуття особою компетентностей та результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Рисунок – це зображення, яке виконується від руки за допомогою графічних засобів – контурної лінії, штриха, тону. Різні поєднання цих засобів (комбінація штрихів, сполучення плям і ліній) дають змогу досягти пластичного моделювання, тональних і світлових ефектів. Малювання з натури є основою художньої освіти. Академічний рисунок – головний вид навчального натурального рисунка.

Академічний рисунок має необмежені можливості для розвитку творчої особистості, формування її естетичного смаку та художніх потреб. Водночас, рисунок – це самостійний вид мистецтва з давніми традиціями і багатовіковою історією.

Розумітися в творах мистецтва, цінувати скарбницю народних та професійних надбань можливо лише за умови професійного володіння навичками основних дисциплін образотворчого мистецтва, зокрема рисунку, живопису, композиції, перспективи, історії українського та світового мистецтва, тощо.

1. Мета та завдання творчого конкурсу з рисунка.

1.1. Мета вступного випробування з рисунку полягає в перевірці умінь абітурієнта закомпонувати натурну модель на площині, виконати лінійно-конструктивну побудову та передати пропорції її елементів, засобами світлотіньового рішення передати форму, фактуру, матеріальність, плановість і взаємозв'язок, формувати вміння аналізувати і зображувати об'ємні форми на площині, володіти практичними навичками малювання з натури.

1.2. Основними завданнями творчого конкурсу з рисунка є визначення:

- Рівня аналітичного мислення. Перевірка навичок розуміння конструктивної основи зображуваних об'єктів, аналізу їх будови, уявного моделювання форми, знаходження оптимальних варіантів композиції рисунка.
- Сформованості просторового сприйняття і уяви; умінь бачити і передавати форму об'ємно, умінь перспективної побудови зображення.
- Міри опанування принципами побудови реалістичного зображення на площині. Шляхом виконання систематичних вправ абітурієнти повинні розуміти закони побудови форми моделі і і продемонструвати їх у практичній роботі над зображенням.
- Розуміння цілісності зображення. Оволодіння принципом роботи від загального до часткового, вміння деталізувати, не руйнуючи цілого; вірно визначати тональні відношення.
- Формування кола практичних графічних умінь. Пошук засобів, що підкреслюють найбільш характерні особливості зображуваної моделі, що сприятиме найбільшій виразності рисунка.

1.3. Згідно з завданнями абітурієнти повинні

знати:

- основні принципи конструктивно-структурного зображення живої моделі;
- основні закономірності взаємозв'язку зовнішньої форми з її внутрішньою конструкцією та функціональним призначенням;
- закони композиції, лінійної та повітряної перспективи;
- загальні прийоми лінійного і світлотіньового малюнка натурної моделі;
- етапи роботи над голови людини, закони теорії тіней.

вміти:

- створити композиційне рішення;
- правильно визначити пропорції зображуваного об'єкта та його динаміку;
- наглядно продемонструвати конструктивно-пластичний аналіз структури форми зображуваного об'єкту;
- дотримуватись принципів великої форми та її конкретизації;

- вирішити проблему об'ємності та просторовості зображення основними засобами рисунка тоном та лінією на основі аналізу форми натурної моделі постановки;

володіти:

- графічними техніками, методами і прийомами роботи;
- засобами вираження форми в графічному рисунку;
- умінням аналітично і об'єктивно сприймати предмети навколишньої дійсності.

2. Інформаційний обсяг змісту творчого конкурсу.

2.1. На випробуванні з рисунку абітурієнти виконують практичну частину **«Рисунок живої моделі голови людини з натури».**

2.2. Робота над натурною постановкою включає наступні етапи:

- композиційне розміщення заданої постановки на площині аркуша паперу;
- перспективна побудова постановки на площині;
- лінійно-конструктивний аналіз форми;
- об'ємно-просторове вирішення постановки;

2.3. Малюнок виконується графітними олівцями (ТМ, М, 2М...) на аркуші малювального паперу формату А3 (30х42см).

2.4. Час відведений на творчий конкурс відповідає трьом годинам.

2.5. Орієнтовний зміст практичних завдань творчого конкурсу:

- рисунок живої моделі (портрет людини похилого віку в ракурсі). Формат А-3, олівець;
- рисунок живої моделі (портрет людини на нейтральному тлі з аксесуарами (капелюх, шапка, шарф). Формат А-2, олівець;
- (поясний портрет). Формат А – 2, олівець;
- рисунок живої моделі (портрет з плечовим поясом в українському національному одязі). Формат А-2, олівець;
- рисунок живої моделі погрудний портрет з аксесуарами (художник, музикант, тощо). Формат А-2, олівець;

- рисунок живої моделі (погрудний портрет з кистю руки). Формат А– 2, олівець.

Рекомендована література:

1. Веремчук В.С. Основи пластичної анатомії та малюнка / В. С. Веремчук, В. О. Долгих. - К.: Приватна школа, 2012.-330 с.
2. Гаррисон Х. Рисунок и живопись: Материалы. Техника. Методы. / Х. Гаррисон; [Пер. Е. Зайцевой] – М.: Эксмо, 2012. – 254 с.
3. Гордон Л. Рисунок. Техника рисования головы человека. / Л. Гордон - М.: Эксмо-Пресс, 2000. – 120 с.
4. Гребенюк Г.Є. Основи композиції та рисунок: підруч. для учнів проф.-тех. навч. закладів. / Г. Є. Гребенюк. – К.: Техніка, 1997. – 221 с.
5. Димшиць Е. О. Натюрморт в українському живопису на зламі ХІХ–ХХ століть. / Е. О. Демшиць. – К.: Наукова думка, 2000. – 238 с.
6. Крамаров С.Н. Конструктивный рисунок. Натюрморт. Голова человека. - Омск: Академия, 2012. - 122 с.
7. Кирцер Ю. М. Рисунок и живопись. / Ю. М. Кирцер. – М., 2005. –272 с.
8. Костерин Н. П. Учебное рисование. / Н. П. Костерин. – М.: Просвещение, 198. – 272 с.
9. Кириченко М. А., Кириченко І. М. Основи образотворчої грамоти: навч. посібник. / М. А. Кириченко, І. М. Кириченко – К.: Вища школа, 2-ге вид, 2002. – 190 с.
10. Ли Н. Рисунок. Основы академического рисунка: учебник. / Николай Ли. – М.: Эксмо, 2005. – 477 с.
11. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. Основи композиції: навч. посібник. / В. Є. Михайленко, М. І. Яковлев. – К.: Каравелла, 2015. – 304 с.
12. Перепадя В. Рисунок. Проблемы творчества в навчальному процесі. / В. Перепадя. – Львів, 2003.– 288 с.
13. Ростовцев Н.Н. Академический рисунок. /Н. Н. Ростовцев. – М.: Искусство, 1976. – 84 с.
14. Ростовцев Н.Н. Рисование головы человека. Учебное пособие – / Н. Н. Ростовцев - М., Изобразительное и-во, 1989. –304 с.

15.Сухенко В.О. Рисунок: навч. посібник. //В.О.Сухенко. – К.: BONA MENTE 2004. –184 с.

16.Яремків М. Композиція: творчі основи зображення: навч. посібник. /Михайло Яремків. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2007. – 112 с.

Ресурси

www.education.gov.ua - сайт Міністерства освіти і науки України.

www.nbuv.gov.ua - сайт бібліотеки імені В.Вернадського.

www.eksmo.ru

Критерії оцінювання рівня знань абітурієнтів

200-180 балів (високий рівень) – абітурієнт відтворює постановку на високому рівні, відповідно завдання, виявляє знання і розуміння основних положень лінійно-конструктивної побудови і композиції, в роботі, об'єктивно відтворює характерні риси портретованого, використовує творчий підхід до вирішення образу. Досконало володіє графічним матеріалом.

179-160 балів (середній рівень) – абітурієнт вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, вміє застосовувати його на практиці, вільно розв'язує поставлені завдання у стандартних ситуаціях, зображує портретованого у відповідності зі своїм сприйняттям, допускає незначну кількість помилок в тонально-світловій характеристиці натурного портрету серед яких є суттєві. Вільно володіє графічними техніками, методами і прийомами роботи. Графічними засобами не в повній мірі передає пластичні особливості та характер портретованого.

159-140 балів (достатній рівень) – абітурієнт не виявляє особливі творчі здібності, не в повній мірі але вміє самостійно знаходити та опрацьовувати натурний об'єкт у відповідності зі своїм сприйняттям, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень для стандартного завдання, аргументує в малюнку технічні прийоми та методи виконання. Володіє законами композиційного розміщення на площині аркушу паперу, володіє конструктивно-тональним та світло-тональним об'ємом, аналізує місце натурника в повітряно-просторовому середовищі. На достатньому рівні виконує анатомічну побудову,

допускає незначні помилки в лінійній побудові. Не в повній мірі передає матеріальність, та портретну схожість, допускає помилки серед яких є значна кількість суттєвих.

139-100 балів (низький рівень) – абітурієнт володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, відтворює зображення на репродуктивному рівні, що становить незначну частину образотворчих знань з рисунку, або часткову чи повну відсутність образотворчої грамоти.

Відповідальний секретар
приймальної комісії

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Oleh Diky', written in a cursive style.

Олег ДИКИЙ